

Uttlysning av medel för kvalitetsutveckling av allmän kurs på folkhögskola

Ett av statens syften med stödet till folkbildningen är att bidra till att utjämna utbildningsklyftor. Varje folkhögskola ska genomföra allmän kurs som ger kunskaper och kan leda fram till behörigheter till vidare studier. Statsbidragsvillkoren för allmän kurs är utformade för att främja en kombination av arbetssätt och särart med intygande om kunskaper som motsvarar vissa av gymnasieskolans ämneskurser.

Allmän kurs ska utgöra minst 15% av den totala verksamheten för folkhögskolan och är främst avsedd för deltagare som saknar fullständig grundskole- eller gymnasieutbildning. De senaste åren har andelen allmän kurs av folkhögskolornas verksamhet minskat. Behovet av allmän kurs är särskilt stort i regioner med låg sysselsättningsgrad och många med låg utbildningsnivå.

Den utredning om kvalitet på allmän kurs som Folkbildningsrådet genomför visar på ett behov av utvecklingsinsatser för att stärka verksamhetens särart och kvaliteter. För deltagaren är en framgångsfaktor att studierna sker i en sammanhållen och varaktig grupp där skolan möjliggör ett respektfullt och gott samarbete. Skolan behöver erbjuda deltagande i demokratiska processer och inflytande över arbetsformer och studieinnehåll. Vidare visar utredningen att lärarnas relationella ledarskap samt ett studieinnehåll som engagerar och lockar till undersökning och fördjupning bidrar till att deltagare i högre grad lyckas med sina studier. Att utveckla särarten gynnar de flesta deltagare men kan vara särskilt verkningsfullt för deltagare i behov av språkligt stöd och för deltagare med NPF-diagnoser. Utredningen är en del i den pågående villkorsöversynen som Folkbildningsrådet genomför.

För att stärka arbetet med att utveckla kvaliteten på folkhögskolans allmänna kurs, har Folkbildningsrådet beslutat att avsätta särskilt sökbara medel för 2024–2025. Stödet ska ses som en utvecklingssatsning, där framgångsfaktorer för allmän kurs testas och utvärderas. Det ger möjlighet för folkhögskolor att utforska olika modeller av allmän kurs

för att finna vad som är framgångsrikt. Folkhögskolor ges därmed möjlighet att tillfälligt utöka sin verksamhet inom allmän kurs, utan att det påverkar systemet med fasta ingångsvärden.

Ett särskilt bidrag för utveckling av kvalitet på folkhögskolans allmänna kurser avsätts om upp till 17,5 miljoner kronor som verksamhetsbidrag under 2025. För de folkhögskolor som beviljas bidraget finns totalt 1 miljon kronor för utvecklingsstöd för utformande av kursen under 2024. Tilldelade medel ska användas för kurser med kvalitetshöjande inriktning och genomföras med kursstart i januari 2025. Medel är avsatta att fördelas till 16 folkhögskolor för hela perioden.

Som stöd för kursutvecklingskostnader under hösten 2024 erhåller varje tilldelad skola 62 500 kronor. Varje tilldelad skola får sedan ersättning för 15 deltagare under 35 veckor, vilket motsvarar 525 deltagarveckor, under verksamhetsåret 2025.

Syfte och mål

Syftet med bidraget är att bidra till utveckling av kvalitet inom folkhögskolans allmänna kurser. Målet är en bredd av projekt som bidrar till att vidareutveckla folkhögskolans särart och folkbildningens idéer och metoder.

Ansökan

Vid ansökan beskrivs folkhögskolans utvecklingsprojekt utifrån specifika och övergripande mål för ökad kvalitet för den aktuella kursen. Folkhögskolan ska också beskriva hur utvecklingsbehov identifierats och aktuell metod för att möta dessa. Dessutom ska ansökan innehålla skolans plan för uppföljning av de genomförda insatserna för den aktuella kursen och utfallet av dessa.

Ansökan görs via enkät i statsbidragsportalen - [länk](#)

Sista datum för ansökan är **3 juni 2024**.

Folkbildningsrådets principer vid fördelning

Enligt beslut från Folkbildningsrådets styrelse ska bidraget fördelas efter ansökan och kvalitetsbedömning utifrån kriterier som uppställs av Folkbildningsrådet.

Medlen fördelas efter ansökan och kriterier för tilldelning är

- att folkhögskolan har möjlighet att utöka sin verksamhet inom allmän kurs
- att folkhögskolor i regioner med låg sysselsättningsgrad prioriteras (se aktuell statistik i bilaga 1)
- att kursen genomförs på plats i skolans lokaler och ej på distans
- att undervisningen för kursen genomförs i en sammanhållen grupp/klass under minst halva studietiden
- att det finns ett tematiskt studieupplägg, profil eller inriktning i kursen
- att det finns ett skolgemensamt arbete/gemensamma aktiviteter för deltagarna

Som fördjupat underlag till fördelningen gör Folkbildningsrådet en bedömning av folkhögskolornas tidigare genomförda verksamhet inom allmän kurs utifrån sakkunskap och tillgänglig statistik om

- verksamhetsrapportering av antal deltagare och deltagarveckor
- målgruppens sammansättning utifrån kön, ålder, utbildningsbakgrund, andel utrikes födda samt andel med funktionsnedsättningar

Åtterrapporering

Som åtterrapporering av beviljat bidrag ska folkhögskolan förutom ordinarie rapportering av verksamhets- och deltagarstatistik, samt eventuella lärartjänster för förstärkta insatser även beskriva utfallet av sina insatser. I relation till de specifika och övergripande mål som angivits vid ansökan, ska folkhögskolan redovisa resultat av skolans utvecklingsinsats. Resultatet ska också ställas i relation till skolans övriga allmän kursverksamhet.

Folkbildningsrådet utvärderar utfallet av satsningen i syfte att utforma framtida riktlinjer för allmän kurs.

Bilaga 1

Namn	Sysselsättningsgrad 2023
Skåne län	75,1
Södermanlands län	76,7
Stockholms län	77,2
Västmanlands län	77,5
Uppsala län	77,7
Gävleborgs län	78,1
Kronobergs län	78,6
Östergötlands län	78,6
Blekinge län	78,9
Örebro län	78,9
Värmlands län	79,0
Västra Götalands län	79,3
Västernorrlands län	80,2
Dalarnas län	80,2
Kalmar län	80,3
Jönköpings län	81,2
Gotlands län	81,7
Jämtlands län	81,9
Hallands län	82,0
Västerbottens län	82,1
Norrbottens län	82,3
Snitt i riket	78,3